

Maa- ja metsätalousvaliokunta

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi maataloustuotteiden markkinajärjestelystä annetun lain muuttamisesta

JOHDANTO

Vireilletulo

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi maataloustuotteiden markkinajärjestelystä annetun lain muuttamisesta (HE 3/2018 vp): Asia on saapunut maa- ja metsätalousvaliokuntaan mietinnön antamista varten.

Asiantuntijat

Valiokunta on kuullut:

- lainsäädäntöneuvos Aku-Petteri Korhonen, maa- ja metsätalousministeriö
- neuvotteleva virkamies Pekka Sandholm, maa- ja metsätalousministeriö
- lakimies Marica Twerin, Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry

Valiokunta on saanut kirjallisen lausunnon:

- Maaseutuvirasto
- Svenska Lantbruksproducenternas Centralförbund SLC ry

Valiokunta on saanut ilmoituksen, ei lausuttavaa:

- Elintarviketeollisuusliitto ry

HALLITUKSEN ESITYS

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi maataloustuotteiden markkinajärjestelystä annettua lakia. Esityksen mukaan hedelmä- ja vihannesalaa, sokerialaa, ruhonluokitusta ja eräitä hintaselvityksiä koskevat säännökset muutetaan vastaamaan uudistettua Euroopan unionin lainsäädäntöä. Muutokset olisivat luonteeltaan pääosin teknisiä.

Laki on tarkoitettu tulevaksi voimaan 11 päivänä heinäkuuta 2018.

Valiokunnan mietintö MmVM 2/2018 vp

VALIOKUNNAN PERUSTELUT

Valiokunta toteaa, että esityksessä ehdotetut muutokset olisivat pääosin luonteeltaan teknisiä. On myönteistä, että esitys ajantasaistaa lainsäädäntöä ja selkeyttää sitä. Tärkeää on myös, että muutokset vähentävät toimijoiden hallinnollista taakkaa.

Ruhonluokituksen osalta valiokunta toteaa, että se on EU:n lainsäädännön nojalla lähtökohtaisesti pakollista. Heinäkuussa voimaan tulevan muutoksen myötä nautojen luokituksen osalta kansalliseen harkintaan jäävän poikkeuksen alarajana teurastuksissa on 150 eläintä viikossa, kun se nykyisin on 75 eläintä. Suomessa nykyisin käytössä olevan 75 eläimen alarajaa voitaisiin siten korottaa. Toisaalta jäsenvaltiot voivat määrittää myös 150 eläintä alemman raja-arvon varmistaakseen hintojen toteamisen edustavuuden. Sikojen osalta luokitus ei ole nykyisin pakollista teurastamoissa, joissa suoritettujen teurastusten enimmäislukumäärän vuosittainen keskiarvo ei ylitä kahtasataa sikaa viikossa. EU:n lainsäädännön mukainen uusi raja on alle 500 sikaa viikossa. Suomessa käytössä olevan poikkeuksen alarajaa voitaisiin näin ollen korottaa. Toisaalta voidaan määrittää myös sitä alempi raja-arvo, koska jatkossa rajoihin liittyy kansallista harkintavaltaa. Alarajoista ehdotetaan säädettäväksi jatkossa tarkemmin valtioneuvoston asetuksella. Valiokunta korostaa sitä, että ruhonluokitus vaikuttaa tuottajille maksettavaan hintaan. Alarajat on määriteltävä siten, etteivät ne vaikuta tuottajahintoihin alentavasti.

Valiokunta kiinnittää huomiota siihen, että hintatietojen keräämisellä on nopeasti muuttuvassa markkinaympäristössä tuottajille erittäin suuri merkitys riskien hallinnassa. Lisäksi nopeasti saatavat hintatiedot helpottavat muun ohella markkinoiden kehityksen arviointia. Valiokunta pitääkin alan säännösten päivittämistä erittäin tarpeellisena.

Hallituksen esityksen perusteluista ilmenevistä syistä ja saamansa selvityksen perusteella valiokunta pitää esitystä tarpeellisena ja tarkoituksenmukaisena. Valiokunta puoltaa lakiehdotuksen hyväksymistä muuttamattomana.

VALIOKUNNAN PÄÄTÖSEHDOTUS

Maa- ja metsätalousvaliokunnan päätösehdotus:

Eduskunta hyväksyy muuttamattomana hallituksen esitykseen HE 3/2018 vp sisältyvän lakiehdotuksen.

Helsingissä 27.2.2018

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

varapuheenjohtaja Kari Kulmala sin
jäsen Pertti Hakanen kesk
jäsen Hanna Halmeenpää vihr
jäsen Lasse Hautala kesk

Valiokunnan mietintö MmVM 2/2018 vp

jäsen Reijo Hongisto sin
jäsen Susanna Koski kok
jäsen Jari Myllykoski vas
jäsen Mats Nylund r
jäsen Juha Pylväs kesk
jäsen Tytti Tuppurainen sd
jäsen Harry Wallin sd
jäsen Peter Östman kd

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Carl Selenius